

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus DETSEMBER 2014

Peatu hetkeks! Võta aeg maha!

Hea lugeja, küllap sul on tulnud ka möödunud kirikuaastal ette, et sind on peatatud. Ma ei mõtle ainult seda, et politsei on sind peatanud kas dokumentide kontrolliks või liigse kiirustamise tõttu. Ma ei mõtle ka ainult, et oled andnud arsti juures analüüsid ja on selgunud – sul tuleb teha elus muudatusi, oled haige. Ma ei mõtle ka üksnes sellele, et inimene, keda oled usaldanud, on sind petnud ja seadnud sind olukorda, milles on võimatu jätkata samas tempos. Ma ei mõtle ka ainult sellele, et sinu tööandja on teinud märkusi ja öelnud: sa ei saa niisuguse tööstiiliga jätkata. Ma ei mõtle üksnes, et ühel päeval rabab sind ootamatu teade – sinu töökoht on koondatud. Võiksin seda loetelu veelgi jätkata. Elu argipäevas oleme harva valmis aeglustama sammu, jääma vaikseks ja peatuma. Usun, et see on nii mitte ainult minuga. Tavaliselt peatab meid vaid hirm ootamatu elumuutuse ees. Võib olla ka nii, et pärast sundpeatust ei ole enam miski selline, nagu oli varem.

Sirje Kaasik on kirjutanud viisi Märten Andersson/Jaan Tammsalu sõnadele:

Peata mind hetkeks, ma ise ei oska, ei suuda, ikka on kiire, peata hetkeks mind. Vala rahu hinge ja valgust, et taibata, kuhu ja milleks. Ja Su rõõmsad silmad vaataksid mind ja Sa tahaksid, et jõuaksin Su juurde. Tahaks nii väga, et mu elul on mõte, et rännak on ilus, et Sa oleksid rahul.

Advendi- ja jõuluajal mõtlen peatamisele, kohtumisele kellegagi, kes muudab täielikult minu elu. Peatamine tähendab paremate mõtete saamist, elu mõtte avastamist, tüütus kaasteelises armsa ligimese leidmist.

Jõuluevangeelium kõneleb argielus peatamisest. Petlemma väljal igavlesid karjased, nad olid ühiskonnas tõrjutud inimesed, ei õiget pereelu ega sära. Just neid peatas ingel ja andis uue ülesande – minge ja kummardage Kuningat. Targad hommikumaaal nägid uut tähte ja ruttasid otsima Kuningat Jeruusalemmast, ingel saatis nad aga pärast Kristusega kohtumist teisele teele. Vana Joosep oli sattunud uude olukorda, tema kihlatu ootas last. Midagi polnud enam endine, oli vaja peatuda ja valida uus tee. Minna samuti koos oma perega maapakku Egiptusesse.

Vabastaja sõime juures peatumine on tark tegu. Elu võib seal muutuda. Vanadel väärtustel ei ole enam tähendust. Kiirustamine ja tormamine ei olegi kõige mõttekam tegevus.

Meid kutsutakse ka sellel advendi- ja jõuluajal peatuma Jeesuse sõime juures, võtma aeg maha. Peatu oma pereliikme, ligimese, hüljatu, mahajäetu ja põlatu juures. Peatu – see kutse kõlab täna nii õnnelikule elu nautijale, oma tööst rõõmu tundjale kui ka töö kaotanule; tervele ja haigele. Jeesuse sõime juures peatumine muudab elu! Jeesuse juures peatudes saame tõelise rõõmu.

Õnnistatud advendi- ja jõuluaega!

Tiit Salumäe

Advendiküünla süütamine 30. novembril 2014. Vaata veel pilte: <http://www.laanlane.ee> ja <http://online.le.ee/2014/11/30/haapsalu-rahvas-suutas-advendikuunla/>

Trükist on ilmunud EELK Lääne praostkonna aastakirjad Scripta Annalia 2014.

Lugeda saab koguduse kodulehelt: <http://haapsalu.eelk.ee/>

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA DETSEMBRIS.

- E, 1. detsember kl 18.30** C. Kreegi laulude kontserdi ühendkoori peaproov (toomkirikus).
- K, 3. detsember kl 19.00** Cyrillus Kreegi 125. sünniaastapäeva mälestuskontsert Laulavad Läänemaa laulukoorid (toomkirikus).
- R, 5. detsember kl 9.00** hommikupalvus (Jaani kirikus).
- R, 5. detsember kl 13.30** teetund (Jaanisaalis)
- L, 6. detsember kl 14.00** Soome Vabariigi aastapäeva palvus (toomkirikus).
- P, 7. detsember kl 11.00** 2. advendi jumalateenistus armulauaga. Laulab segakoor Sonore (toomkirikus).
- E, 8. detsember kl 18.00** segakoori proov (Jaanisaalis).
- T, 9. detsember kl 19.00** toomkoori proov (Jaanisaalis).
- K, 10. detsember kl 16.30** Jaanimardikad (Jaanisaalis).
- K, 10. detsember kl 18.00** kogudusekool (Jaanisaalis).
- N, 11. detsember kell 19.00** Ühislaulmine „Kaunimad jõululaulud” (soome keeles, toomkirikus).
- R, 12. detsember kl 9.00** hommikupalvus (Jaani kirikus).
- L, 13. detsember kl 11.00** – Advendikirik kutsub. JÄLGI REKLAAMI! (Jaani kirikus).
- L, 13. detsember kl 14.00** Kontsert „Valguse puudutus” Esinevad tütarlastekoor „Canzone” ja laulustuudio „Gaudeum Musicum” Ulrika Graubergi juhatusel (piletiga, toomkirikus).
- P, 14. detsember kl 11.00** 3. advendi jumalateenistus armulauaga. Laulab koguduse segakoor (toomkirikus).
- T, 16. detsember kl 19.00** toomkoori proov (Jaanisaalis).
- R, 19. detsember kl 9.00** hommikupalvus (Jaani kirikus).
- R, 19. detsember kl 10.00** Haapsalu Linna Algkooli jõulukontsert (toomkirikus).
- R, 19. detsember kl 12.00** Läänemaa Ühisgümnaasiumi jõulukontsert (toomkirikus).
- R, 19. detsember kl 19.00** Advendikontsert „Hingamisi“ Riho Sibul (laul, kitarr), Vladislav Koržets (mõtisklused, luule), Ulla Krigul (orel) (piletiga, toomkirikus).
- L, 20. detsember kl 17.00** Jõulukontsert Laulustuudio Do-Re-Mi, dirigent Anne Pääsuke (piletiga, toomkirikus).
- P, 21. detsember kl 11.00** 4. advendi jumalateenistus armulauaga. Laulab naiskoor Kaasike (toomkirikus).
- P, 21. detsember kl 14.00** Jõulukontsert Kellade ansambel „Arsis” (piletitega, toomkirikus).
- E, 22. detsember kl 18.00** segakoori proov (toomkirikus).
- T, 23. detsember kl 19.00** toomkoori proov (Jaanisaalis).

K, 24. detsembril kell 15.00 Jõuluõhtu perejumalateenistus Jõulunäidend ja lastekoor (toomkirikus).
K, 24. detsember kl 19.00 jõuluõhtu jumalateenistus Laulab Toomkoor (toomkirikus).
K, 24. detsember kl 23.00 jõuluöö missa Laulab ansambel (toomkirikus).
N, 25. detsember kl 12.00 1. jõulupüha jumalateenistus armulauaga. Laulab koguduse segakoor (toomkirikus).
L, 27. detsember kl 18.00 Johannesepäeva kontsert-aktus Bach'i, Pärdi, Tüüri ja Uusbergi jõulumuusikat esitab Collegium Musicale, dirigent Endrik Üksvärav (toomkirikus).
P, 28. detsember kl 11.00 Jumalateenistus armulauaga (toomkirikus).
P, 28. detsember kl 18.00 Jõulupalvus De la Cardie hooldekodus. Laulab toomkoor.
K, 31. detsember kl 19.00 Vana-aastaõhtu jumalateenistus armulauaga (toomkirikus).
K, 31. detsember kl 23.15 Sylvester vigilia (toomkirikus).

JUMALATEENISTUSED JAANUARIS

N, 1. jaanuar kl 12.00 jumalateenistus armulauaga (toomkirikus).
P, 4. jaanuar kell 11.00 jumalateenistus armulauaga (toomkirikus).
P, 4. jaanuar kl 16.00 Kolmekuningapäeva kontsert (toomkirikus) Laste näidend ja koguduse koorid.
Alates 11. jaanuarist kuni 3. aprillini toimuvad pühapäevased jumalateenistused Jaani kirikus.

KIRIKUKOGU VALIS PEAPIISKOPI.

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku XXIX Kirikukogu valis 26. novembril uueks peapiiskopiks õpetaja Urmas Viilma.

Peapiiskop *electus* Urmas Viilma on Tallinna Püha Neitsi Maarja Piiskopliku Toomkoguduse õpetaja, konsistooriumi kantsler. Urmas Viilma on sündinud 13. augustil 1973. aastal Tallinnas. Pärast Saue keskkooli lõpetamist 1991. aastal asus ta õppima EELK Usuteaduse Instituudi usuteaduskonda, mille lõpetas 1998. aastal. Urmas Viilma ordineeriti diakoniks 2. mail 1993 ja õpetajaks 15. septembril 1998. Aastatel 1993–2004 teenis ta Pärnu-Jakobi kogudust algul diakonina, hiljem koguduse õpetajana. Aastatel 2004–2008 töötas ta OÜ Kiriku Varahaldus juhataja ametikohal, 2008. aastast alates on samas nõukogu esimees. Alates 2010. aastast on Urmas Viilma Tallinna Toomkoguduse õpetaja. EELK Konsistooriumi liige alates 2005. aastast, sellest kuni 2008. aastani laste- ja noorsootöö assessor, alates 2008. aastast konsistooriumi kantsler. Kuni uue peapiiskopi ametisseastamiseni 2. veebruaril 2015 Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus täidab piiskop Einar Soone peapiiskopi kohustusi.

TULE PIIBLIT KIRJUTAMA!

15.-17. detsembril kella 12 -19 saab Haapsalu Baptisti Kirikus (Haapsalu, Metsa 24) kirjutada Piiblit. Eesti Piibliselts kutsub kaasa kõik Haapsalu kogudused ja huvilised.

Aktsioon "Kirjutame Piiblit!" - Pühakirja kandmine elektroonilistele tahvlitele spetsiaalselt selleks väljatöötatud tehnoloogiarakenduse abil algas möödunud aastal Luuka evangeeliumi 1. peatükiga. Esimestena võtsid elektroonilised pliiatsid kätte projekti korraldaja, Eesti Piibliseltsi esimees Tiit Salumäe, aseesimees Eenok Palm ja nõukogu liige Peeter Roosimaa. Pühakirja laiemale avalikkusele teadvustada sooviv kampaania on jätkunud koostöös eri organisatsioonide ja ürituste korraldajatega. Viimati on saanud tahvelarvutite ekraanile kirjutuspulgaga teksti maalida soovijad näiteks Keila linna päeval, Eesti lipu päeval Otepääl ning Rakvere linna päeval. Piiblikirjutamise tehnilise poolega tegeleb Aivo Prükk. Tegevust toetab Inglise Piibliselts, kes tutvustas sama lahendust kasutades Suurbritannias King James Bible'it selle 400. juubeliaastal.

Piibli kirjutamisega tähistame emakeelse Piibli 275. aastat.

TEAVE KÕIGILE KOGUDUSE LIIKMETELE!

Advendilaupäev Jaani kirikus (Kooli 4)

13. detsember 2014, 11.00-13.30

Tähistame:

- Luutsinapäeva ja advendiaega
- Jaani kiriku esmamainimise 490. aastapäeva
- Jaani kiriku oreli pühitsemise 80. sünnipäeva

Avatud on kirikukohvik, vaimuliku kirjanduse ja käsitöökodade müügiilett.
Kuulda saab luutsinapäevaga seotud lugusid, süüa kooki
ning nautida kaunist orelimuusikat.
Lisaks mitmed üllatused.

Kõik huvilised on oodatud! Sissepääs on vaba.

Ootame koguduse liikmeid ka oma käsitöökodade müüma. Samuti on oodatud
kodused küpsetised kirikukohvikus müümiseks. Hind kokkuleppel.

Lähem teave:

473 7166, 473 7167, 528 0635 e-post: haapsalu@eek.ee

<http://haapsalu.eek.ee>

JÕULUTERVITUSED PETERBURIST.

"Niitudel lumi, tänaval vaikus. Sügise nukrus on jäänud unustusse..." Seda Pekka Simojoki laulu on meie kodus sel aastal palju lauldud. Lume ja unustatud nukrusega lähevad laulusõnad jõuluaegu meie laiuskraadidel ikka kokku, kuid tänavad vaikivad Piiteri suuruses metropolis haruharva. Uusaastahommik on üks seesugune. Aga ka 4.11., rahvaste ühtsuse päev. Peterburi Soome koolis, kus meie lapsed õpivad, oli see küll tavaline tööpäev, kuid muidu olid tänavad pealelõunani päris vaiksed ja kasutasime seda käiguks Kroonlinna. Juba kooliajast olin sellele linnale mõelnud, nüüd nägin oma silmaga ära maja, kus Koidula elas. Käisime ka sadamakail Läänemere tuuli nuusutamas. Kroonlinnas tabasin end mõttelt, et kuigi Koidula aegu tegutses seal ka eestikeelne luterlik kogudus, siis küllap on luuletaja lisaks paljudele teistele tolleaegsetele nimedele käinud samuti Peterburi Jaani kirikus, kus nüüd juba pea poolteist aastat teeninud oleme.

Selle aasta algusest on eestikeelseid jumalateenistusi peetud igal pühapäeval, suvine puhkuseperiood välja arvata. Ning tulijaid on ikka olnud. Aga oma siinoldud lühikese aja jooksul oleme märganud, et mõni veel aasta tagasi kirikusse tulnu on vanuse tõttu koduseks jäänud.

Koguduse ja Eesti Kultuuriseltsi ühiskoor "Kaja" tegutseb ikka edasi, suvel käidi laulupeol ning tuleval suvel on plaanis osaleda Tartus toimival kirikupäeval. Tegutseb väike pühapäevakoolirühm.

Peterburi on kuulus oma kultuuri ja ajaloo poolest. Jaani kirikki on seisnud siin juba aastast 1860, kuigi kogudus pole järjepidevalt nii kaua tegutseda saanud. Kandke ikka üksteise koormaid, õpetas Jeesus. Selle õpetuse järgimise hulka võib arvata ka eestpalved ja toetuse võõrsil elavatele kaasmaalastele, et kristlik usk neis ikka püsiks ning koguduslik kooskäimine ei vajuks ajaloohõlma ka võõrsil.

Õnnistatud jõuluaega ja head uut aastat! Tere tulemast Peterburi!

Liliann, Hannu, Mirjam ja Hanna Keskinen

PALVERÄNNAKULE JUMALAGA, SINNA JA TAGASI.

Äsja ilmunud MTÜ Loodusajakiri aastaraamat „Lehed ja tähed“ keskendub rändamisele. Kogumikus on teiste rändamist käsitlevate või sellega seotud olevate artiklite hulgas ka pikem kirjutis palverännakultuurist erinevates religioonides. Artikli autor on Lääne praostkonna vikaarõpetaja Kristel Engman.

Artikkel vaatlleb palverännakuid erinevatest perspektiividest: palverännak kui pühaduse ja osaduse ilming, kui ajastute- ja religioonideülene fenomen, kui usuline kohustus või soovitus, palverännak kui askeesi vorm jne. Artikli viimane osa käsitleb palverännakuid Maarjamaal. Ülevaatele on lisatud loend olulisematest eestikeelsetest temaatilistest käsitlustest ja kodulehtedest ning Eesti kunagiste ja praeguste palverännumarsruutide kaardid.

Kuna palverännakutega seonduvat eestikeelses trükisõnas veel väga palju käsitletud ei ole, võivad artiklist leida inspiratsiooni või kasulikku teavet need, keda palverännakutega seonduv võiks huvitada.

Lisaks sellele ilmub õpetaja Engmani sulest ajalehes Eesti Kirik järjeloon ülevaade palverännakultuurist pealkirja all „Palverännakute renessanss“.

Head lugemist!

KOGUDUSE TEENETERIST LÄHEB ESMAKORDSELT SAKSAMAALE

Haapsalu Püha Johannese koguduse kõrgeima autasu – teeneteristi – saab käesoleval aastal pikaajane Rendsburgi Kristuse koguduse pastor Hans-Joachim Haeger. Nii otsustas koguduse nõukogu eile, 30. novembril, oma korralisel istungil.

Hans-Joachim Haeger sündis 25. aprillil 1948 Kellinghuseni-nimelises külas Schleswig-Holsteinis. Tema vanemad olid mõlemad Pommeri põgenikud, kes tutvusid Schleswig-Holsteinis pärast Teist Maailmasõda. Hans-Joachimi kõige varasemateks lapsepõlvemälestusteks on emapoolsete sugulaste jutuajamised põgenemisest ja kaotatud kodumaast. Ema oli väga aktiivselt seotud kohaliku luteri kogudusega ja viis nii Hans-Joachimi kui tema kolm aastat noorema õe juba varakult pühapäevakooli.

Kui Hans-Joachim oli 5-aastane, siis sai tema isa tööd Hamburgis, kuhu pere rajas uue kodu. Hiljem süvenes Hans-Joachimi huvi usu vastu sealse koguduse noortegrupis sedavõrd, et ta alustas teoloogiaõpinguid ja valis kirikuõpetaja elukutse. Pärast 8-aastast kogudusetööd asus Hans-Joachim Haeger tööle õppejõuna Breklumi pastoraalseminaris. Seal oli tema töökaaslaseks Eestist pärit baltisaksa pastor Paul-Gerhard von Hoerschelmann, kelle kaudu tekkis Haegeril esimene kontakt Eestiga. Aastal 1987 külastasid nad koos Tallinna. Hiljem korraldati reise koos Breklumi seminari vikaaridega ja loodi kontakte siinsete vaimulike ning kirikuvalitsusega.

Kõige eredamalt on Hans-Joachim Haegerile meelde jäänud Eesti reis 1988. aastal. Tookord viis ta Tallinna Püha Vaimu koguduses läbi poolepäevast koolitust pildi vaatluse teemal. Hommikul oli kohal umbes paarkümmend inimest, kuid koolituse käigus tuli rahvast koguaeg juurde, kuni osalejate arv kahekordistus. Sellele faktile seletust otsides sai ta hiljem teada, et koolituse ajal käisid osalejad telefoni teel teisi juurde kutsumas. Küsimuse peale, kas siis inimesed tööl ei peagi olema, sai ta vastuseks: „See,

mis siin toimub, on töölolemiseist palju tähtsam.“ Kuni tänaseni tekitab see mälestus Haegeri hinges liigutust.

Side Haapsaluga tekkis Hans-Joachim Haegeril alates aastast 1998, kui ta kutsuti Rendsburgi Kristuse koguduse (Christkirche) pastoriks. Rendsburgi kolm luterlikku kogudust olid sõprusuhetes Haapsalu kogudusega, kuid kõik kolm olid väga erinevad ja suhete ühine korraldamine oli seetõttu raskendatud. Haegeri ettepanekul hakati sõprusuhteid juhendama koguduste kaupa kahe-aastaste perioodidega. See süsteem õigustas end ja toimib tänaseni. Pastor Haeger tunneb rõõmu paljudest peredest, kellel on aastatepikkused isiklikud sidemed haapsallastega.

2013. aastal jõudis pastor Hans-Joachim Haegeril kätte pensioniiga, olles töötanud Rendsburgi Kristusekoguduses ühtekokku 15 aastat. Ka pärast pensionilejäämist ei ole vaimulik aktiivsest elust kõrvale jäänud, vaid teeb vabatahtlikuna tööd kiriklikus organisatsioonis, mis pakub hooldusteenust 250 vanurile ja puudega inimesele.

Samuti ei ole pastor Haegeri side Eestiga katkenud. Alles möödunud suvel võttis ta enda kodus vastu kirikuõpetaja Tiit Salumäed koos abikaasa Liaga, kes viibisid Rendsburgis sõprusuhete 25. aastapäeva tähistamisel. „Eesti sõbrad on minu kodus alati teretunud,“ kinnitab pastor Haeger.

Maria Strauss

Koguduse teenetemärgi on saanud: 2003 - Heino Noor ja Toomas Siitan; 2004 - Martin Marcolla; 2005 - Ülo Niin; 2006 - Anneli Ammas; 2007 - Evi Süsi; 2008 - Veli-Matti Hynninen; 2009 - Arnold Korjus; 2010 - Guy Kronqvist; 2011 - Lia Salumäe; 2012 - Sulev Saareväli ja 2013 - Ülla Paras.

TOOMKOORI LAULUREIS SAKSAMAALE.

Suve hakul sai Haapsalu Toomkoor küllakutse Läänemaalt pärit ja praegu Saksamaal pastoriametit pidavalt Pille Heckmann-Talvarilt. Kutse päädiski koori laulureisiga Pille ja tema abikaasa Michaeli kodulinna Naumburgi, kus asub ka Pille kogudus.

Naumburg on 5000 elanikuga väike linnake Kesk-Saksamaal Hesseni liidumaal, Kasselist lõunapool. Linnaõigused saanud 1260 aastal. Geograafilises mõttes asub linnake vulkaanilise tegevuse tagajärjel moodustunud platool 280 m kõrgusel merepinnast. Piirkonna mägine maastik loob imeilusaid vaateid. Usinalt tegeldakse põllumajandusega, võimalikult paljud toiduained kasvatatakse ise, küpsetatakse leiba,

keedetakse moosi - eriti õuntest, mis olevat Naumburgi sümboliteks. Saime meiegi osa Naumburgi uhkest õunafestivalist.

Põnevaid paiku leidis ümbruskonnas küllaga. Külastasime veel lähedalasuvat küla Ippinghausenit ja sealset lasteaeda, 496 m kõrgusel Weidelsburgi mäel asuvaid Hesseni suurimaid kindlusevaremeid, linnadest Kasselit, Wolfhagenit ja Frizlari, Waldecki linna ja sealset toimivat vürstiriiki, barokklinna Bad Arolseni.

Külalistena olime väga oodatud - seda oli inimeste nägudest näha ja igal hetkel ka tunda. Meie võõrustajate poolt oli eelnenud suur organisatoorne töö, alates köögitoimkondadest ja transpordi lahendamisest, rääkimata majutusest, ekskursioonidest ja paljudest pisiasjadest, mis aga meie jaoks tähendas muretut puhkuse nautimist. Elamine peredes aitas suuresti kaasa sõprussidemete tekkimisele. Ja muidugi muusika - meie reis oli ju eelkõige laulureis, täis proove Michael Heckmanni juhendamisel, kes taaskord tõestas end hingestatud muusiku ja suurepärase õpetajana. Tema loodud on vanamuusikaansambel Lingua Animata, mille projektidest Haapsalu Toomkooril on olnud korduvalt võimalus osa võtta. Nii ka seekord. Reisi kulminatsioon oli 31.oktoobri reformatsiooniapäeva kontsertjumalateenistus Naumburgi kirikus, kus koos saksa laulijate ja muusikutega tuli peateosena ettekandele Dietrich Buxtehude'i "Der Herr ist mit mir". Esitasime ka Sirje Kaasiku ja Piret Ripsi loomingut. Kogu rahvas saalis sulandus üheks võimsaks emotsiooniks, mida on võimatu sõnadega edasi anda.

Meie reisist on möödas juba nädal. Hea, et internet võimaldab oma vanade ja uute sõpradega kontaktis olla. Loodetavasti saame neid võõrustada tuleval suvel Haapsalus.

Anu Turu

Haapsalu Toomkoori laulja

INIMESED HELISEVAD MUUSIKAGA KAASA.

Schmalkaldeni dekanat on EELK Lääne praostkonnaga sõprussuhetes juba alates 1995. aastast. Ühe külaskäigu ajal kuulis Steinbach-Hallenbergi pastor Wolfram Fromke Haapsalu toomkirikus "Missa brevist", sattus sellest vaimustusse ja otsustas teose autori Sirje Kaasiku ka enda kogudusse Haseli jõeorgu külla kutsuda. Steinbach-Hallenbergi koguduse segakoor esitas "Missa brevis" Berliini müüri lagunemise 25. aastapäevale pühendatud kontserdil.

Lõuna-Tüüringi ajaleht ("Südthüringer Zeitung") avaldas 15./16. novembri 2014 nädalalõpulehes intervjuu Sirje Kaasikuga, kes oli kutsutud Steinbach-Hallenbergi kirikusse "Missa brevis" ettekannet kuulama. Steinbach-Hallenbergi koguduse segakoori ja instrumentaliste juhatas Dorothea Krüger.

Proua Kaasik, kui kaua Te juba Haapsalus muusikatööd teete?

Sirje Kaasik: Töötan kiriku juures koorijuhina 1990. aastast – seega juba 24 aastat. Juhatan Haapsalu toomkoori ja lasteansamblit. Põhikohaga olen solfedžoõpetaja muusikakoolis ja juhendan ka naiskoori. *Kust Te pärit olete ja kus õppisite?*

Ma olen sündinud Lõuna-Eesti ülikoolilinnas Tartus, lõpetanud Tallinna Riikliku Konservatooriumi (praegune Muusika- ja Teatri Akadeemia) koorijuhi erialal.

Mis köidab Teid (kiriku)muusika vallas sellisel määral, et Te selle oma elukutsevalikuga sidusite?

Kirikumuusika on valdavalt heakõlaline ja puhas. See puhastab ja annab uut energiat. Kirikus on muusikal eriline vibratsioon – heli pörkuvad, täidavad ruumi ja inimesed helisevad nendega kaasa. *Kuidas loodi “Missa brevis”?*

2003. aastal lavastati meie kirikus “Karmeli tütreid”, mis põhineb Georges Bernanos’ lavateosel “Karmeliitide dialoogid”. Tegemist oli nunnade elu kujutamiseга ühes karmeliitide kloostri Suure Prantsuse Revolutsiooni ajal. Nunnad ei taganenud oma tõekspidamistest ja lõpuks nad hukati pea maharaiumise läbi. Kuna kloostri lauldi ladina keeles, siis otsustasin kirjutada laulud missa tekstidele. Näidendis kasutasin vaid väikseid viisijuppe. Hiljem arendasin ja seadsin laulud naiskoorile, siis segakoorile. Lõpuks pidin missa ka orkestreerima.

Mis on selle teose eripära?

Missa iga osa on kantud erinevast meeleolust. Kyrie – ühine palve. Gloria – pidulik ülistus. Credo – korduv mõte, mis kord tuleb, siis läheb, moodustab usutunnistuse. Sanctus – pidulik inglite rõõmulaul. Agnus Dei – sügav kurbus – selle muusika ajal läksid nunnad näidendis surma. Paljud inimesed, kes ei tea loo tagapõhja, on mulle ütelnud, et siin tahaksid nad nutta.

Kui palju on Teil aega töö kõrvalt muusikat kirjutada?

Kirjutan muusikat ainult siis, kui on vaja – mingiks tähtpäevaks – või kui ei leia sobivat laulu koorile. Erandi moodustavad väga head luuletused – kui tekst on vaimustav, sünnib ka muusika. Lastelaule olen kirjutanud umbes 200.

Millistes välisriikides ja millal on missa kõlanud?

Missa on kõlanud Saksamaal (2008), Rootsis (2007), Soomes (2011).

Kas olete ka varem Saksamaal viibinud?

Olen käinud Saksamaal mitmeid kordi – Rendsburgis, Schmalkaldenis, Naumburgis, Veckerhagenis, Hamburgis. Sellel aastal olen kolmandat korda Saksamaal.

Mida ootate Steinbach-Hallenbergi reisilt kõige suurema põnevusega?

Ootan põnevusega, kuidas teine dirigent tõlgitseb minu muusikat, kas lauljad tunnevad sellest rõõmu. Muusika ei tunne piire, muusika ühendab ja ülendab meid.

Intervjuu: Milina Reichardt-Hahn.

Tõlkinud Maria Strauss.

TERVITUS UUS-MEREMAALT.

Haapsalu koguduses pühapäevakoolis ja leerikoolis käinud, koguduse tegemises aktiivselt kaasa löönud ja siit ka Tartu Ülikooli usuteadust õppima läinud ning hiljem koguduses jumalateenistustel abiliseks olnud Eleri Soidla (end. Illik) on pikemat aega viibinud abikaasa Indrekuga Uus-Meremaal. Eleri räägib meile oma sealsetest tegemistest ja tähelepanekutest.

Millega praeguses asukohariigis tegeled? Võtsime abikaasaga aastakese aega, et enne Eestisse pikemaks ajaks jäämist ka veidi maailma näha. Selleks tegime veebruarist alates oma ülikooliõpingutesse pausi ja alguspunktiks valisime Uus-Meremaa, kus *Working Holiday* viisaga (töö- ja reisiviisa) saame aasta ringi reisida ja ka tööga reisiraha koguda. Uus-Meremaal oleme põhiliselt töötanud teenindusvaldkonnas, enamjaolt restoranides teenindajatena. Praegu töötame mõlemad tai restoranides. Vabadel päevadel püüame võimalikult palju Uus-Meremaa imelist loodust nautida ja matkamas käia. Hiljuti käisime ka reisil Tonga kuningriigis ja Fidžil. Kuna Vaikse ookeani saared on siit vaadatuna niivõrd lähedal, siis ei saanud jätta head võimalust kasutamata.

Milline on Uus-Meremaa religioosne maastik ning ristikiriku roll? Siinne religioosne maastik on kirju. Tänavapildis võib näha paljude religioonide esindajad: burkaga kaetud naisi, kambakesi jalutavaid sikhi mehi, hoonetest jäävad silma kaljuna seisvad vanad (meie eesti kirikute kõrval tunduvad need muidugi suhteliselt uued, sest enamasti on neil vanust veidi üle saja aasta) anglikaani kirikud. Huvitav kooslus on tekkinud Uus-Meremaa pärismaalaste-maoride usundi ja kristluse segunemisel, mida on rohkem näha Uus-Meremaa põhjasaarel. Kirjumaks muudavad pildi ka sisserännanud Aasia päritolu inimesed.

Kaks kolmandikku rahvastikust on euroopa päritolu. Esimesed sisserändajad tulid põhiliselt Ühendkuningriigist ja Iirimaaalt, hiljem ka Saksamaalt ja Hollandist, seepärast on ka kristlus siinmail levinud. Kuigi paljud inimesed ei seosta ennast mingi religiooniga, on ligi pool rahvastikust religioosse kuuluvuse poolest kristlased, põhiliselt anglikaanid ja katoliiklased.

Kirik on ühiskonnas samavõrd nähtav kui Lääne-Euroopas. Meedias põhjustab näiteks vaidlusi maaväriinates kannatada saanud Christchurchi katedraali renoveerimine. Vahel viitavad kohalikud ka oma riigile kui „Jumala enda riigile“ (*God's Own Country*), millega viidatakse küll pigem Uus-Meremaa ilusale vaheldusrikkale loodusele kui religioossusele. Inimeste igapäevaelus kristlus siiski üldiselt suurt rolli ei mängi (v.a. aktiivsed koguduseliikmed). Erandiks on siinkohal mujalt Vaikse ookeani saartelt (nt Fidžilt, Tongalt, Samoalt) sisserännanud, kelle jaoks on usk ja kirik tihti oluliselt suurema tähtsusega.

Sinu praegune elukoht Christchurch on nime poolest väga kristlik. Millise kohaga on tegemist?

Tõesti, elame Uus-Meremaa Lõunasaare suurimas linnas, üle 300 tuhande elanikuga Christchurchis (eesti keelde tõlgituna on linna nimi Kristusekirik). Linn asub Banksi poolsaare lähistel ning on heaks lähtepunktiks matka- ja suusahuvilistele. 2010. aasta maavärin ja sellele järgnenud järeltõuked põhjustasid 2011. aastal suure kaose. Tuhandeid hooneid kuulutati elamiskõlbmatuks, enim kannatada saanud kesklinna hakkab elu- ja äritegevus siiski juba tagasi tulema. Lammutus- ja renoveerimistööd kestavad arvatavasti veel mitmeid aasta(kümne)id. Samas on linnaelanikud uue olukorraga õppinud elama.

Kas osaled ka mõne sealse koguduse tegevuses? Reisil olles on hea võimalus tutvuda ka mitmete koguduste tegevusega, nii oleme saanud osa erinevate kirikute tegemistest. Sagedamini oleme käinud ühe anglikaani koguduse teenistustel, kuid praegu oleme seotud rohkem Cornerstone'i kogudusega, mis on oma olemuselt midagi anglikaani ja vabakiriku vahepealset. Jumalateenistused on siin vaimulikult kosutavad - siira palveaja, piiblipõhise jutluse ja Kristuse-keskse sõnumiga. Enamus koguduse liikmeid on nooremapoolsed, seda eelkõige seepärast, et alguse sai kogudus just kristlikust tegevusest tudengite seas. Ka praegu toimub üks kahest jumalateenistusest ülikoolilinnakus. Hiljuti hakkasin osalema ka koguduse naiste piibligrupis, mis on olnud eriliselt kosutav aeg, sest reisides on olnud sageli keeruline püsivalt mõne koguduse töös kaasa lüüa.

Kui kauaks plaanite Uus-Meremaale jääda? Oleme elu Uus-Meremaal nautinud, meil on siin imeline aeg olnud. Inimesed on sõbralikud, loodus on võimas ja ilm on nauditav. Jumal on meid hoidnud!

Plaanime siin tööl olla jaanuari lõpuni ja seejärel külastada veel Uus-Meremaal nägemata kohti. Peale mõnekuist Aasias rändamist oleme loodetavasti juunikuus armsal Eestimaal tagasi. Tervitame Haapsalu kogudust ja soovime rohkelt Jumala õnnistusi!

Jumala hoidmist ja juhtimist soovime koguduse poolt neil kaugetel radadel ka Elerile ja Indrekule!

Usutles õp Kristel Engman

KÜLAS LÄÄNE-NIGULA KOGUDUSE LASTEL!

18. oktoobril osalesid meie lastekiriku lapsed Lääne-Nigula koguduse lastehommikul. Lapsi võtsid vastu sealsed lastetöö tegijad, tervitama oli tulnud ka koguduse õpetaja Leevi Reinaru.

Pärast alguspalvet laulsime koos laulu “Taevaisa perekond”, mis oli nii mõnelegi Haapsalu lapsele juba tuttav. Kuulsime jutustust koos piltidega sellest, kuidas Jeesus tegi terveks kümme pidalitõbist, kuid vaid üks neist tuli hiljem Jeesust tänama. Koos mõeldi sellele, mille eest meie saame Jeesust tänada ja meisterdati selleteemaline suur seinapilt. Kleepimine ja lõikamine olid meeltemööda nii suurematele kui väiksematele. Vahvat vaheldust pakkusid mängud ja ühine tants. Pärast väikest kehakinnitust mindi koos Lääne-Nigula kirikusse, kus õpetaja Leevi Reinaru rääkis lastele kirikust ja lubas lapsi isegi altarisse, et lähemalt uurida altarimaali ja sellel kujutatud Juudast koos rahakukruka. Altarisseminek oli lastele midagi erilist ja sellesse suhtuti suure austusega.

Tänu Lääne-Nigula kogudusele külalislahkuse eest ja teretulemast meie lastekirikusse!

Maria Strauss

TRADITSIOONID, MIDA KANNAME, KANNAVAD MEIDKI.

Haapsalu koguduses on läbi aastate peresuhetele olulist rõhku pandud nii koguduse erinevates töövaldkondades kui ka jumalateenistustel. Pidulikult on tähistatud emade- ja isadepäeva. Nii oli see ka tänavusel isadepäeval, mil kirikusse olid kogunenud koguduse lapsed peredega, EELK Kirikumuusika Liidu lastekoor „Väike küünal,“ kes pidas Haapsalus oma sügisest laululaagrit ning paljud teised kirikulised. Oli pidulikkust ja oli saginat, oli laste laulu ja siirast rõõmu.

Perejumalateenistuse korra kohaselt toimunud jumalateenistuse viisid läbi õpetaja Kristel Engman ja diakon Küllike Valk, piiblitekste ja palveid lugesid lastekiriku lapsed ja õpetajad. Jumalateenistusel laulsid koor „Väike küünal“ ja koguduse mudilasansambel „Jaanimardikad.“ Jutluse ajal tegeles kõige väiksemate kirikulistega lastekiriku õpetaja Lydia Kalda. Jumalateenistusel oli kasutusel isadepäevaks koostatud laululeht, mida kaunistasid kolme aastase Gloria Strauss'i vahvad illustratsioonid. Jumalateenistuse lõppedes jagasid lapsed isadele ja kõigile teistele kirikulistele komme, mis olid varustatud teemakohase piiblisalmiga.

Isadepäeva jutluses tõdes õpetaja Engman: „On rõõmustav, et viimasel ajal on Eestis üha enam olnud tähelepanu all peresuhted, laste ja teiste pereliikmete õigused. Kõik algatused, mis viivad meid tervemate ja harmoonilisemate suhete juurde, on tänuväärased. Ajal, mil traditsiooniline perekonnamudel on üha enam üks mitmetest võimalikest ning tavapärane perekondlik või sugukondlik võrgustik hakkab üha enam asenduma sõprade või mõttekaaslaste kui tugivõrgustikuga, on siiski oluline, et säiliks ka traditsioonilised sidemed ja neid rõhutavad tavad. Tugevatele peresidemetele pannakse alus kodus, kuid ka kirikul on kristlike pereväärtuste kandjana väga oluline roll täita. Ka see, et täna siin üheskoos isadepäeva tähistame, on märk sellest.“

Järgmine perejumalateenistus toimub toomkirikus juba jõululaupäeval, 24. detsembril kell 15.00. sellel jumalateenistusel saab näha ka laste esituses uut jõluetendust.

Kristel Engman
EELK Lääne praostkonna vikaarõpetaja

OLEN MINA OMA VENNA HOIDJA.

Käesoleva aasta septembris meenutasime suurpõgenemist seitsekümmend aastat tagasi ja paigutasime Haapsalu toomkiriku seinale mälestustahvli põgenemisel hukkunud vaimulikele. Üks nende hulgas oli ka Haapsalu koguduse õpetaja Konstantin Kütt, kes sündis 30. juulil 1906 ja oli meie koguduse õpetaja aastatel 1938-1944. Imekombel on säilinud tema käsikirjaline jutluste klade. Avaldame nüüd õpetaja Konstantin Küti jutluse vana-aasta õhtuks 1939. Autori kirjaviis on muutmata.

„Minule on antud kõik meelevald taevas ja maapeal. Minge siis ja tehke jüngreiks kõik rahvad“
(Matteuse 28: 19)

Jumal kirjutab heebrea keeles. Tema kirja tuleb lugeda möödunud ajast. Minevik on see, kus leiame tuleviku teerajad. Aasta viimane päev on saabunud. Mis on olnud ta meile? Kellele meile? Inimestele pole ta olnud ülistamiseks ega kiituseks. Arvan, pole ajaloos häbistatavamast aastast, kui möödunud inimsoole. Paljudi väärtuslikku sai purustatud, hävitatud... Usaldus, ausus, õiglus need kustutati võitlustes ja võeti asemele teised abinõud: kavalus, vale, vägivald. Küsimata, kas õige või mitte, murti Jumala säädusi, purustati igavesi tõdesid. Rahvusvahelises elus oli möödunud aasta sünge... Inimesed ei taha kurjale alla anda, kuid siiski sunnib neid nagu mingi salapärane jõud sarnasele teele! Kui jälgime seoses sõdadega maailma-kosmoses sündivaid nähteid, siis käib paratamatu sõjaga kaasa, ka seal häired, mis kutsuvad esile häireid meis – inimestes, meie maakeral ja maakeras (maaväring Türgis). Pole nagu riigid ja rahvad ise süüdi, et see nii on, mõju on väljastpoolt meie emakest maad. Peaks hüüdma vaenujalal olevaile rahvaile inimestele: „Ärge hävitage üksteist! Olge kannatlikud üksteisega, ärge püüdke nüüd võita, sest praegu on tarvis teie jõudu ja rahu, et teie võiks püsida!“

Inimesed ei kuule ega usu seda. See on neile võõras, sest nad pole harjunud nägema ega kuulma midagi endast väljaspool... Mille ümber siis kõik pöörleb? Harilik inimene ütleb: praegu kõik jõu ja vägivalda ümber. Kellel enam kahureid lennukeid, mürske jne, see on võitja!

Kas on see nii? – Ütleksin, et inimesed on pimedad, nad pole kuulnud senini hüüdu: „Minule on antud meelevald taevas ja maapeal!“ - Kes on see? - Ta on iga päev meie juures. Kes mind näeb, näeb Isa! Kelle ümber pöörleb? - Jeesus Kristus – ristilöödu on ka tänapäeval maailma keskel (Piibli lugemine keelati Saksa sõduritel!).

Minge ja vallutage! Mulle vallutage maailm. Vallutamise juures on kaks võimalust: vastuhakkajad hävitatakse, vangistatakse ja need kes vallutatud, hakkavad ise vallutama... Ma olen maailma võitnud. - Valgus võidab, selles võime kindlad olla. Milles peitub võidu saladus? – Temale on antud kõik meelevald! Kes talle andis? – Jumal. Need, kes sõdivad tema vastu, sõdivad elava Jumala vastu – hävivad.

Kelle poolt oleme meie olnud vanal aastal? „Tuld olen mina tulnud maapeale tooma, ja mis ma muud tahan, kui et see oleks juba süttinud!“ – Kas oleme meie ka terve aasta sõdinud tema vastu ning otsinud rahu. Oleme otsinud asjata taevatuult... Tema saadikud on käinud ka möödunud aastal meie juures. Ka meid tahab Jeesus Kristus vallutada. Seni on ehk meie elu pöörlnud meie enese ümber, oleme vaadanud enesele ja pole tahtnud Jumalale vaadata. Eks me ole siis ka leidnud, kuidas vaene ja sisutu on meie elu. Pole kedagi usaldanud ega armastanud. Täis hirmu, et kaotame seda, mis meile kuulub ja mida oleme kogunud. Tuld pole meis. Kulda ja mulda igatseme, kuigi teame väga selgesti, et see pole igavene... Lase ennast Jumalal vallutada ja mine uute aastasse teadmiselega: Mina pole enam vallutatav, vaid lähen ühes vallutajatega oma kaasinimestele appi.

India maanteel leiti mees pikali. Inglise tahtis teda püsti aidata. Ta ei soovinud seda, vaid heitis end uuesti tolmu, jalgadega sinna, kus seni pea oli olnud. Nii mõõtis ta maa. Ta sooviks oli eluaeg nii matkata ühest pühast kojast teise, et võiks saavutada südamerahu... Kui vaesed on inimesed rahu otsimisel. Nad näevad vaeva ja ei saavuta seda, aga „minule on antud meelevald!“ – Tema annab meile südamerahu. Seda peame võtma kaasa uueks aastaks.

SÜNNIPÄEVAD DETSEMBRIS.

2. dets	Linda Reinsaar	88
	Mare Padu	
3. dets	Varje Vörklaev	55
5. dets	Viia Birnbaum	
	Lea Kiis	
	Jaan Aabram Altoja	
8. dets	Ragne Miller	
9. dets	Kaido Kliss	
11. dets	Ahto Eesmäe	
12. dets	Elise Sarapuu	
	Karin Julge	
	Hedi Hepner	
	Jaagup Toompuu	
13. dets	Krista Leppiko	
	Hanna Stina Lepmets	
14. dets	Erna Virro	81
	Kairit Martson	
15. dets	Heino Koha	75
	Marge Kivi	
16. dets	Magda Küünarpuu	84
	Janno Stern	
17. dets	Arvi Sinisaar	
	Luule Sinisaar	
	Max Alexander Nordström	
18. dets	Annika Annus	50
19. dets	Leili Kirs	
22. dets	Andres Lingkreim	
	Kerli Truuver	
23. dets	Liilia Šipulin	
	Kadi Saviir	
	Keitlin Viita	
24. dets	Mariliis Olenko	
25. dets	Tiit Salumäe	
	Tiina Mikkor	
	Liis-Marii Järve	
26. dets	Olev Loodus	
27. dets	Marleen Randpere	
28. dets	Rene Serg	
	Jüri Salumäe	45
	Liina Gontmacher	
29. dets	Ülo Niin	
	Kristel Üksvärav	40
30. dets	Katrin Alliku	
31. dets	Lehte Ilves	

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

TÄNU ANNETUSTE EEST.

Täname annetuste eest. Palume tasuda liikmemaks hiljemalt detsembri kuu jooksul. Liikmeannetust saab tasuda kantseleis või koguduse kontole: IBAN EE811010602003965006 (SEB); IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK). Tulumaksuseaduse kohaselt saab arvata oma maksustatavast tulust maha kuni 5% kirikule jt mittetulundusühingutele nimeliselt tehtud annetustelt. Vastava teate saatmiseks maksuametile vajame sinu isikukoodi. Koguduse juhatus tänab kõiki annetuste eest!

NATUKE NALJA.

Jõulusoov

Juku on ema-isaga jõulujumalateenistusel ja palvetab:
"Armas Jumal, tee nii, et minust saaks järgmisel aastal hea poiss. Aga kui sa sellega hakkama ei saa, siis anna vähemalt emale tugevamad närvid!"

***

Jõulukinkide jagamisest

Jõuluvana toob Jukule ja ta nooremale vennale kümme uut mänguasja ja küsib Jukult: "Kui sa neid vennaga jagad, kuipalju ta neid siis saab?"

"Kolm."

"Kuidas nii? Kas sa ei oskagi siis jagada?"

"Mina oskan, aga väikevend veel mitte!"

DETSEMBRI JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Aga ingel ütles neile: „Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale, et teile on täna sündinud Taaveti linnas Päästja, kes on Issand Kristus.” Luuka 2:10-11

Kui inimkond poleks kunagi pattu langenud ega Jumalast eemaldunud, kas siis oleks Sõna saanud lihaks ja Jumal ise sündinud inimesena inimeste keskele? Võime vist arvata, et oleks ka siis. Jumal, kes on armastus, oleks ehk igatsenud tulla oma inimestele nii lähedale kui võimalik, et nad saaksid Teda tundma õppida nii hästi kui võimalik. Seda, milliseks oleks kujunenud langemata inimeste rõõmus kohtumine oma Jumalaga, ei saa me paraku iialgi teada, sest meie olukord on hoopis teistsugune.

Meie jaoks on Jumal Jeesuses Kristuses eelkõige Päästja. See ütleb meile midagi nii meie endi kui Jumala kohta. Meile endile näitab see meie täielikku abitust püüdlustes kuidagi teha end Jumalale meelepäraseks. Samuti oleme me ilma Jumalata täielikult abitud oma eluga toimetulemisel. Me võime küll Jumala reegleid eirates edukalt "elus läbi lüüa", ent sellega eraldame end Jumalast nii selles maailmas kui igavikus.

See, et Jumal igatses päästa inimkonda, kes oli teadlikult Talle selja keeranud ja Tema seadusi eiranud, näitab, kui kõrgelt hindab ja kui väga armastab Jumal neid inimputukaid, kes Tema vastu mässavad. Jumala Poja soov jagada meiega kogu inimeseksolemise vaeva ja valu siin patuses maailmas näitab Tema armastuse suurust meie vastu. Mõeldes sellele, võime alati kindlad olla, et oleme Jumala poolt soovitud, igatsetud, hoitud ja armastatud — ükskõik kui arusaamatu võiks mõnikord ka tunduda Jumala tahe meie suhtes või kui karm ja valutakitav Tema ümberkäimine meiega. Kui Jeesus on meie Päästja, siis on Ta ühtlasi meile kõigeks: Ta on ka meie lohutaja, aitaja, ravija, rahutooja ja rõõmu allikas. Kas suudame ette kujutada ja ka ise tunda seda suurt rõõmu, mis täitis karjaseid rohkem kui 2000 aastat

tagasi Taaveti linnas Petlemmas Jeesuse sõime ääres? Rõõmu selle üle, et meile on sündinud Päästja?

**Ole tänatud, Issand Jeesus Kristus,
et mitte ainsatki silmapilku
ei pea me elama Sinuta.
Alati oled Sa seal, kus meiegi,
kõigis elu kõrgustikes ja sügavikes.
Pole ainsatki rõõmuhetke,
kus ma oleksin ilma Sinuta.
Pole ainsatki valuhetke,
mida peaksin taluma Sinuta.
Sa oled alati minu juures
ja armastad mind.**

Hanna Hümmer, 1910-1977
Ordu kaasasutaja, vaimulik kirjanik

IN MEMORIAM.

Aasa Ellerhein 16.12.1913 - 25.11.2014 Sai vanaks 100 a 11 k ja 9 p vanuses.

Aasa (ristitud Anastasia, neiuna Soom) sündis Saaremaal. Aasa hakanud ennem laulma kui rääkima. Ta oli pere vanim laps, neid oli 2 venda ja 4 õde. Hiljem kolis pere Haapsallu, siin lõpetas ta 6. klassi tollases algkoolis, mida juhatas apostlikku õigeusku koolijuhataja Jakob Mutt. Ta laulis kirikukooris ja käis pühapäevakoolis vennastekoguduses. Õpetajakutse omandas ta Läänemaa õpetajate seminaris, kus sel ajal õpetas tuntud heliloojad nagu Cyrillus Kreek. Ta abiellus orkestrijuhi ja muusiku Pärt Elleriga Kullamaa kirikus aastal 1938. Uueks nimeks sai Aasa Ellerhein. Pere kolis Haapsallu 1943 ja selles kodus elas Aasa elupäevade lõpuni. Oma pika elu jooksul töötas ta muusikaõpetajana Maidlas, Lauknas, Liivil, Taebblas, Sutlepas, Haapsalu I keskkoolis ja 20 aastat Haapsalu sanatoorses koolis. Kui Aasa pensionile jäi, hakkas laulma Haapsalu kirikukooris. 1990. aastate algusest oli Aasa ka Haapsalu pühapäevakooli õpetaja ja oli hilisematel aastatel eakate teetunnis üks juhte ja klaverimängija. Üheks lemmiklauluks oli Aasale „Ma olen väike karjane“, mida juba tema ema oli talle õpetanud.

Aasa Ellerhein kui silmapaistev muusikaõpetaja ja koorijuht oli autasustatud Haapsalu linna vapimärgiga. Elurõõmu ja sära säilitas Aasa elu lõpuni.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9-15. Kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (tel. 52 80635). **Kasutatud riiete annetusmüük** on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kell 10.00-13.00. 15. detsembrist kuni 4. jaanuarini on annetusmüük suletud.

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).
Registrikood 80210533
Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee
Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>
Piiskopilinnus ja muuseum. Vaata www.haapsalulinnus.ee Kontakt: Marika Peberg, tel 5184664, 4725346. Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633.
Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de
Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com
Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub septembrist 2008 kord kuus. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.